

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **J. F.**, zastoupeného Mgr. Julií Rathuskou, advokátkou, AK Skácelova 1645/30, Brno, proti žalovanému: **Policie České republiky**, Správa Jihomoravského kraje, se sídlem Kounicova 24, Brno, o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 2. 2009, č. j. 57 Ca 68/2008 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce byl dne 20. 6. 2007 kontrolován hlídkou Policie ČR při řízení osobního vozu a přitom bylo zjištěno, že při jízdě nebyl připoután bezpečnostním pásem. Věc byla na místě vyřízena v blokovém řízení uložením pokuty 500 Kč. Žalobce svým podpisem souhlasil s vyřízením přestupku v blokovém řízení a s kvalifikací přestupku podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve spojení s § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu.

Dne 7. 4. 2008 žalobce zaslal žalovanému přípis, v němž žádal o zrušení rozhodnutí ze dne 20. 6. 2007 vydaného v blokovém řízení v přezkumném řízení podle § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. K žádosti doložil zprávu chirurgické ambulance Nemocnice Tišnov datovanou dnem 15. 6. 2007, z níž vyplývá, že žalobci se v důsledku havárie na kole nedoporučuje používat v autě bezpečnostní pásy. Žalovaný sdělil žalobci přípisem ze dne 2. 6. 2008, že neshledal důvody pro zahájení přezkumného řízení ve smyslu § 94 odst. 1 a § 95 odst. 1 správního řádu.

Žalobce podal u Krajského soudu v Brně žalobu, kterou se domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného, tedy aby soud nařídil žalovanému zahájit v uvedené věci přezkumné řízení a vydat v tomto řízení rozhodnutí. V žalobě uvedl, že u žalovaného uplatnil důvody pro zahájení přezkumného řízení podle § 94 odst. 1 správního řádu, neboť přestupek nebyl spolehlivě zjištěn, avšak žalovaný i přesto přezkumné řízení nezahájil. Skutečností svědčící o tom, že rozhodnutí v blokovém řízení bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, je dle žalobce to, že žalobci lékař doporučil nepoužívat bezpečnostní pásy, o čemž žalobce dle svého tvrzení policisty informoval, byť příslušné potvrzení nemohl předložit. Žalobce tvrdil, že na zahájení přezkumného řízení má nárok, pokud uplatnil skutečnosti, které svědčí, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy. Opačný názor by otevřel žalovanému cestu k neomezené libovůli při výkonu uvážení, zda přezkumné řízení zahájí či nikoli a žalobci by byla odepřena účinná soudní ochrana proti takovému svévolnému postupu žalovaného.

Krajský soud rozsudkem označeným v záhlaví žalobu zamítl. Soud v odůvodnění uvedl, že o přestupku žalobce bylo rozhodnuto v blokovém řízení, s čímž žalobce souhlasil a svůj souhlas stvrdil svým podpisem na pokutových blocích. Postup policisty při vyřízení přestupku byl správný a nemohl ani postupovat jinak. Ani lékařská zpráva předložená žalobcem téměř jeden rok po projednání přestupku neobsahuje náležitosti předepsané v § 6 odst. 6 zákona o silničním provozu a § 9 vyhlášky č. 277/2004 Sb. Proto ani k předložení takové zprávy by policista při řešení přestupku nemohl přihlídnout. Krajský soud dále citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 49/2003 - 46 ze dne 29. 12. 2004, publikovaný pod č. 505/2005 Sb. NSS, podle něhož předpokladem projednání přestupku v blokovém řízení předpokládá souhlas obviněného se zjištěním a kvalifikací přestupku a uloženou sankcí. Pokud obviněný takto sám rezignuje na projednání přestupku v běžném správním řízení, v němž jsou mu k dispozici opravné prostředky, nemůže se následně dožadovat soudního přezkumu rozhodnutí vydaného takto s jeho souhlasem v blokovém řízení. Soud dále citoval i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 3 As 58/2007 - 117, z něhož vyplývá, že u rozhodnutí o přestupku vydaného v blokovém řízení, je z povahy věci vyloučena obnova řízení. Na základě těchto úvah došel krajský soud k závěru, že žalovanému nelze nic vytýkat, neboť postupoval v souladu se zákonem: protože neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení, sdělil to žalobci obyčejným přípisem. Žaloba byla proto nedůvodná.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Uvedl, že jsou-li dány podmínky pro zahájení přezkumného řízení, správní orgán není oprávněn zneužít správní uvážení k tomu, aby takovéto řízení nevedl. Stěžovatel je oprávněn v takovém případě hledat ochranu u soudu. Podle stěžovatele podmínky pro zahájení přezkumného řízení dány byly, protože žalovaný „v přípise ze 7. 5. 2008“ sám výslovně

přiznal, že přestupek nebyl spolehlivě zjištěn a nebyla tedy splněna zákonná podmínka pro vyřízení přestupku v blokovém řízení. Ani specifičnost blokového řízení nezbavuje žalovaného odpovědnosti za to, že bude dodržen zákonný postup při projednání přestupku. Stěžovatel konečně namítl, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, neboť krajský soud nevysvětlil citaci dvou uvedených rozsudků Nejvyššího správního soudu, které s řešeným případem nesouvisí, a neodůvodnil zamítnutí žaloby.

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud shledává, že zamítavý výrok krajského soudu je odůvodněn dostatečně, srozumitelně, konzistentně a souladně s obsahem spisů. Krajský soud se rovněž vypořádal s relevantními námitkami uplatněnými stěžovatelem v žalobě. Z odůvodnění vyplývá, že krajský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že důvod pro zahájení přezkumného řízení dán nebyl. Policista postupoval při projednání přestupku stěžovatele v souladu se zákonem, když zjistil, že stěžovatel řídil motorové vozidlo bez použití bezpečnostních pásů a nepředložil zákonem předepsané lékařské potvrzení, jednání stěžovatel správně kvalifikoval jako přestupek podle § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona ve spojení s § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Proto rozhodl o uložení pokuty, jejíž výši vyměřil na spodní hranici zákonem stanovené sazby. Stěžovatel svůj souhlas se zjištěním a kvalifikací přestupku a s uloženou sankcí stvrdil svým podpisem na pokutovém bloku. Na těchto okolnostech nic nemění ani dodatečně stěžovatelem předložená lékařská zpráva, která neobsahuje právními předpisy předepsané náležitosti. Toto hodnocení krajského soudu vyhovuje testu přezkoumatelnosti.

Je pravdou, že krajský soud nijak výslovně nevysvětlil souvislost jím citovaných judikátů Nejvyššího správního soudu s řešeným případem, což je jistě do značné míry na újmu srozumitelnosti odůvodnění. Na druhou stranu však tato skutečnost nezpůsobuje nesrozumitelnost nebo vnitřní rozpornost odůvodnění, která by znamenala nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. I průměrně bystrý čtenář rozsudku pochopí, že pokud judikatura Nejvyššího správního soudu vylučuje soudní přezkum rozhodnutí vydaných v blokovém řízení a uplatnění mimořádného opravného prostředku, kterým je obnova řízení, je tím spíš vyloučen i nárok stěžovatele na uplatnění dozorčího práva, kterým je přezkumné řízení.

Předtím, než se Nejvyšší správní soud věnoval námitkám stěžovatele, kterými dovozoval rozpor rozhodnutí vydaného v blokovém řízení s právními předpisy, zabýval se především otázkou, zda se stěžovatel vůbec může úspěšně domáhat žalobou na ochranu před nečinností správního orgánu, aby žalovaný zahájil přezkumné řízení dle § 94 a násl. správního řádu. Nejvyšší správní soud konstatoval ve své předešlé judikatuře (srov. např. rozsudek ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 - 59, nebo rozsudek ze dne 30. 8. 2008, č. j. 4 Ans 6/2006 - 162, všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz), že žalobou podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) se nelze úspěšně domáhat ochrany v případě jakékoli pasivity správního orgánu, ale pouze v případech, kdy správní orgán má povinnost vydat ve správním řízení rozhodnutí. Takovou žalobu lze tedy úspěšně uplatnit pouze v případech,

kdy je žalobce nositelem veřejného subjektivního práva na vydání rozhodnutí. Mezi případy, kdy správní orgán nemá povinnost vydat rozhodnutí, patří i situace, kdy obdrží pouhý podnět k zahájení řízení, které nelze zahájit jinak než z úřední povinnosti.

Přezkumné řízení lze zahájit právě jen z moci úřední (srov. § 95 odst. 1 správního řádu). Účastník může v této věci podat pouze podnět, který není návrhem na zahájení řízení (tak výslovně § 94 odst. 1 věta třetí správního řádu). Podle ustálené judikatury vztahující se již ke správnímu řádu z roku 1967 (č. 71/1967 Sb., § 65) nemají účastníci nárok na užití prostředků dozorčího práva tedy na zahájení přezkumného řízení a veřejná subjektivní práva účastníka zůstávají odložením podnětu tohoto účastníka na zahájení přezkumného řízení pro jeho nedůvodnost naprosto nedotčena (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze, č. j. 6 A 53/97 - 18 ze dne 27. 2. 1998, publ. v Soudní judikatura pod č. 877/2001). Tuto judikaturu převzal rovněž Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek ze dne 22. 5. 2008, č. j. 9 Ans 1/2008 - 135). Nejvyšší správní soud také výslovně potvrdil, že tato ustálená judikatura se vztahuje rovněž na podnět k zahájení přezkumného řízení podle § 94 a násl. nového správního řádu (srov. rozsudek ze dne 5. 6. 2008, č. j. 9 As 25/2008 - 81). Stejný názor soudy konzistentně zastávají i v případě přezkumného řízení podle § 55b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále též „daňový řád“), a to i přesto, že § 55b daňového řádu mluví výslovně o „návrhu“ účastníka (srov. podrobnou argumentaci v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 56/2004 - 114 ze dne 19. 12. 2006, publ. pod č. 1113/2007 Sb. NSS). Tento názor sdílí rovněž i Ústavní soud. Ve stanovisku pléna ze dne 19. 12. 2000, sp. zn. Pl. ÚS-St 12/2000 uvedl: *„Je třeba mít na paměti, že se v souzeném případě jedná o dvojí prostředky ochrany práva. Jednak jsou tu prostředky instanční (řádné) a mimořádné (obnova řízení), jednak soudní (správní žaloba) - tedy prostředky, které může strana využít (má na ně tak říkajíc právní nárok). Vedle toho existují i prostředky jiné, dozorčí, mezi něž patří právě přezkoumání podle § 55b daňového řádu. Ty slouží k ochraně objektivního práva a strana na ně nárok nemá.“*

Nejvyšší správní soud tedy své stanovisko shrnuje tím, že stěžovatel neměl nárok na vydání usnesení o zahájení přezkumného řízení podle § 96 odst. 1 správního řádu, ani na rozhodnutí v přezkumném řízení podle § 97 správního řádu, ani na rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení podle § 98 správního řádu. Proto jeho žaloba na ochranu před nečinností nemohla mít úspěch, a to ani v případě, že by se jeho tvrzení o rozporu rozhodnutí vydaného v blokovém řízení s právními předpisy ukázalo jako důvodné.

Nad rámec uvedeného však Nejvyšší správní soud poznamenává, že ze spisu nijak nevyplývá, že by rozhodnutí v blokovém řízení bylo v rozporu s právními předpisy. Naopak závěr krajského soudu a žalovaného, že policista při projednání přestupku stěžovatele v blokovém řízení postupoval v souladu se zákonem, byl správný. Pokud stěžovatel řídil bez použití bezpečnostních pásů a nepředložil lékařské potvrzení s předepsanými náležitostmi, které byl povinen mít při sobě (§ 6 odst. 6 zákona o silničním provozu), byl přestupek řádně zjištěn. Ze spisu rovněž nevyplývá, že by žalovaný sám připustil pochybnost o řádném zjištění skutkového stavu v blokovém řízení, jak tvrdil stěžovatel. Nic takového není uvedeno ani v přípisu žalovaného stěžovateli ze dne 7. 5. 2008, jehož se stěžovatel dovolává, ani v jiném přípise žalovaného adresovaném stěžovateli.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a o náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 59 s. ř. s., tedy tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel totiž ve věci neměl úspěch a procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2009

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu